

Open Venster

Kerkblad Protestantse Gemeente Brielle

Wanneer we iemand missen

Herfst en maaltijd?

Meezingen met kerstnachtdienst

Onze gastrouwen en gastheren

Leerhuis Transgender en Bijbel

Willeke Brouwer, illustrator,
kinderboekenschrijver, cartoonist

Ik mis je ...

Het heeft iets fascinerends.
De kaarsvlam boeit, altijd weer.
Ik word er als vanzelf naar toe getrokken
als ik ergens een eerbiedwaardig oude kerk binnenwandel,
waar je de adem om je heen voelt
van wie je de eeuwen door zijn voorgedaan.

Daar staan ze te branden, keurig in het gelid.
Zijn het er zóveel ... wie zou ze aangestoken hebben ... en waar-
om ...
Ik zie gezichten voor me opdoemen en het licht schijnt er dóór ...
een moeder, die haar kind verloor ...
Een oude vrouw, haar man is ernstig ziek ...
In dankbare herinnering aan vader,
je ziet een glimlach om haar mond, ze is zijn dochter ...
een klein meisje, met een ernstig gezicht, haar moeder helpt
haar:voor opa.
Even later dartelt ze weer weg ...
Een trieste jonge man,
wat zou hij hebben aangericht, wat zou hem zijn overkomen ...

Mijn gedachten dromen weg ...
Het leven is niet altijd een wandeling in een zonnig park.
Je hebt soms heel wat bergen en dalen te overwinnen.
Zo gaat het je voor de wind,
lijkt niets je te kunnen deren,
en dan ineens,
zonder waarschuwing vooraf,
keert de wind en gieren de stormen door je lijf,
word je overvallen door onweer en hagelbuien,
de natte regen slaat je in het gezicht.
't Leven kan koud zijn, wanneer je alleen komt te staan.
Als het einde komt, en als ik dan alleen ben, mag ik dan bij jou?
Mag ik dan bij jou schuilen, als het nergens anders kan?
En als ik moet huilen, droog jij m'n tranen dan?
Ik staar in de kaarsvlam en voel warm licht ...

Mijn gedachten landen weer
en mijn ogen stellen zich in op de kaarsvlam:
sommige lichtjes hebben er moeite mee te blijven branden.
Enkele flakkeren in wind en dreigen uit te doven.
Andere dreigen te verzuipen in hun eigen vet.
Is het leven niet ook zo?
Doof je soms niet bijna uit,
dreig je niet dikwijls te verzuipen in van alles?
Ik draai ze uit de wind,
help de pit overeind, zodat 'ie niet voortijdig verzuipt.
Op hoop van zegen ...
Sommige mensen zeggen:
"Kop op," het is al zo lang geleden!
Maar ik mis je niet minder, maar meer.
Ik denk niet soms aan je, ik denk elke dag aan je.

En weer drijven mijn gedachten weg op de grillige kaarsvlam...
Toch moet je dóórgaan. Je kúnt niet anders.

Waarschijnlijk blijft het gevoel bestaan,
al zal het slijten met de tijd
en soms pijnlijk naar boven komen.
Een gevoel van weemoed,
gekoppeld aan kracht die
voortkomt uit de herinnering
Liefde is sterk als de dood. Maar ik mis je nog steeds.

Aangestoken aan elkaar branden al die lichten daar.
Nee, dat houdt niet op.
Een kaars brandt niet op, maar gaat naar het licht.
Ze geven het licht aan elkaar dóór.
Samen houden ze de vlam hoog,
van de herinnering, van wat ons beweegt,
van waar we door zijn geraakt en wat ons deert,
van de vreugde-verweven-met-de-pijn om wat er is
en geweest is,
van wie ons lief en dierbaar zijn,
van de hoop en de verwachting,
de levensadem
en de weg die vóór ons ligt.

De predikanten van de Protestantse gemeenten in Brielle, Oostvoorne en Rockanje ontmoeten elkaar regelmatig om te zoeken naar wat er mogelijk is aan samenwerking. Eén van de mogelijkheden is om een artikel dat geschreven is voor het ene kerkblad ook in het andere te plaatsen. Deze maand is de overdenking van de hand van ds. Peterjan van der Wal uit Rockanje. Jarenlang woonde hij in Brielle.

Je kunt niet dieper vallen dan in Gods eigen hand

Op zondagmorgen 20 november, in de kerkdienst die in het teken staat van de gedachtenis van de gestorvenen, zingen we onder andere Lied 916. Het is een nieuwe vertaling van Sytze de Vries van een Duitstalig lied uit 1940, geschreven door Arno Pötzsch (1900-1956). Het lijkt erop dat Pötzsch bij het schrijven gedacht heeft aan het bekende gedicht 'Herfst' van Rilke, **De blad'ren vallen** (zie gedicht op pagina 19).

Op kerkliedwiki.nl lees ik over dit lied: 'In de Tweede Wereldoorlog werd Pötzsch als marinepredikant in Nederland gestationeerd. Hij ziet het platgebombardeerde Rotterdam en bezoekt ook Nederlandse verzetsstrijders die in Scheveningen gevangen zitten. Eind 1940 reist hij af naar Parijs om in opdracht van een meerdere te pleiten voor de vrijlating van een ter dood veroordeelde. Zijn pleidooi is tevergeefs. Tijdens dit verblijf in Parijs ziet hij het beeld *La main de Dieu* (de hand van God) van Rodin. Rodin laat in dit beeld zien hoe God twee mensen uit een aard-

klomp schept. In het beeldhouwwerk van Rodin zit een beweging van beneden naar boven: de hand van God rijst op uit een ruig blok marmer. Met zijn hand kneedt hij de aardklomp waar twee mensen uit ontwaken. Het laat God zien als een beeldhouwer. Of misschien nog veel meer: de kunstenaar die als een god de wereld schept. Als Pötzsch het beeldhouwwerk ziet, treft hem dit beeld op een andere manier. Midden in de verschrikkingen van de oorlog ziet hij niet een scheppingsdaad, hij ziet een omgekeerde beweging: een mens die uit de hemel naar beneden tuimelt en valt totdat de hand van God hem opvangt. Als hij thuiskomt schrijft hij dit lied, dat zijn weg gevonden heeft in het Zwitserse en Duitse liedboek (EG 533).'

Er worden verschillende melodieën gebruikt bij dit lied. De redactie van het Liedboek koos voor de melodie die Hans Hausenberger in 1990 schreef bij zijn berijming van de lofzang van Simeon **Nun darf getrost ich gehen**.

1
Je kunt niet dieper vallen
dan in Gods eigen hand,
waarmee Hij ons barmhartig
omvat aan alle kant.

2
Eens komen alle paden
van lot en schuld, van dood,
bijeen in zijn genade,
voorbij aan alle nood.

3
Door God zijn wij omgeven
zoals wij hier bestaan.
In Hem zullen wij leven
en tot zijn feest ingaan.

Meezingen in de kerstnachtdienst

Na de letterlijk stille kerstnachten van 2020 en 2021, kan er in 2022 weer gezongen worden in de Kerstnachtdienst. De cantorijleden kijken er naar uit! Zoals vanouds wordt er weer een projectkoor gevormd om met veel zangers een bijdrage te leveren aan deze feestelijke dienst. De cantorij nodigt u daarom van harte uit om mee te komen repeteren voor deze dienst.

Heeft u geen zangervaring? Na vijf repetities onder de inspirerende leiding van onze cantor Rinus Verhage kunt u er op rekenen dat u voldoende zangervaring heeft opgebouwd om mee te zingen in de Kerstnachtdienst. Weet u welkom! De repetities vinden plaats in de kerk op de volgende dinsdagavonden: 22 en 29 november, 6, 13 en 20 december van 20.00 tot 22.00 uur.

Wilt u met ons meezingen of wilt u meer informatie? Stuur een e-mail naar Tine Wolters: jcwolters@kpnmail.nl of bel haar: 06 11 4197 40

Een leven lang

Het vierde gebod zegt ons 'Misbruik de naam van de Heer uw God niet, want wie zijn naam misbruikt laat hij niet vrij uit gaan'. Gelukkig gebeurt dat steeds minder. De 105 jaar oude Bond tegen het vloeken constateert dat er op de televisie steeds minder wordt gevloekt. En ook in sociale media en op straat wordt de Godnaam minder vaak misbruikt.

Wordt er minder gevloekt omdat er minder onvrede of boosheid is? Was dat maar waar. "Mensen vloeken minder omdat de naam van God steeds minder bekend is," aldus directeur Kees van Dijk van die Bond.

Want zagen we ze dit jaar niet bijna dagelijks op het televisiescherm? De boze burger, de boze boer, de boze plattelandse, de boze natuurminnaar, allemaal eisten ze aandacht voor hun gelijk. Dit gaat verkeerd, denk je. De maatschappij valt uiteen. Maar kijk je terug in de geschiedenis van boze burgers dan is het toch allemaal maar klein bier. Regelmatig gingen in voorbijgangers ontevreden burgers de straat op.

Boze burgers van alle tijden

Zoals een kleine honderdvijftig jaar geleden: het verbieden van het volksvermaak palingtrekken was genoeg voor een heftig palingoproer in Amsterdam, waarbij er maar liefst 26 doden vielen.

Driehonderdvijftig jaar geleden waren de regenten aan de beurt. U weet wel, 1672, het rampjaar met de drie R's. Redeloos, redeloos en radeloos was het Nederlandse volk en het ging de straat op om verhaal te halen bij de elite. Woedende menigten drongen hun grachtenpanden binnen en plunderden erop los. De raadspensionaris en zijn broer, de machthebbers toen, werden gruwelijk gelyncht bij de Gevangenpoort in Den Haag. En stond niet vijfhonderd jaar geleden half Amsterdam in vuur en vlam? Onder aanvoering van de Haarlemse bakker Jan Mathijsz. verkondigden Wederdopers fanatiek de spoedige komst van Gods rijk op aarde. 's Nachts liepen ze naakt door de stad. Luid roepend: 'Wee, wee, wee, het eind der tijden is nabij', 'Doe afstand van alles wat je hebt, vergeet wat is geweest en richt je op de toekomst, Gods rijk is aanstaande'. En om God een handje te helpen, werd uitgebreid brand gesticht. Toen ook het stadhuis in vlammen dreigde op te gaan greep het stadsbestuur hardhandig in. Wie niet vluchtte werd onthoofd of opgehangen. Die boerenblokkades, brandende hooibalen, het boegeroep voor het paleis, peanuts daarmee vergeleken. Maar toch, het beangstigt.

De Bijbel geeft richting

En dus gaan we op zoek naar zekerheid. In een onderzoek van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap komt naar voren dat 76 procent van de christenen de Bijbel leest. Sommigen af en toe, maar velen dagelijks! Een aantal dat na eerdere dalingen is gestabiliseerd. Waarom lezen zovelen, vaak dagelijks, in de Bijbel? "Mensen lezen de Bijbel om hoop te putten. Om contact te hebben met God en om om te zien naar de naaste", vertelt NBG-directeur Buitenwerf.

Maar ook omdat, zeker door de corona, het besef van kwetsbaarheid van het leven op ons af is gekomen. We zijn op onszelf

De boer van Karel Appel.

teruggeworpen. De Bijbel geeft richting, aldus Buitenwerf. Net als verhalen van bijzondere mensen.

Father and daughter

Zoals het verhaal Father and daughter dat Michael Dudok de Wit vertelt in de met een Oscar bekroonde tekenfilm (<https://www.youtube.com/watch?v=wTlKvwwC23A>).

'Een klein meisje fietst de hoge dijk op. Bovenop kijkt ze naar beneden naar de zee. Dat deed ze eerder met haar vader. Toen die dag, waren ze ook naar de dijk gefietst. Keken naar de zee en de ondergaande zon. En toen zomaar ineens, liet hij haar hand los, liep hij naar beneden, naar een roeiboort die daar lag. Stapte in dat bootje en roeide de zee op. Steeds verder. De zon zakte weg in de zee. Het werd donker. Maar de boot kwam niet terug. Morgen misschien? Of overmorgen? Papa moet hier terugkomen. Zijn fiets staat immers nog tegen de boom. Dus fietst ze nu elke dag de hoge dijk op. En wacht. En kijkt uit over de zee. Seizoenen verglijden. Jaren glippen weg. Toch blijft ze naar de dijk fietsen. Om daar te wachten. Want ze is ervan overtuigd. Op een dag dan staat vader daar. Zijn armen wijd gespreid. Dan zal ze op hem afrennen en hij sluit zijn lange armen om haar heen. En alles is weer als vroeger.'

Een leven lang alles opzij zetten. Een leven lang vasthouden aan je droom. Zoals een dochter wacht op haar vader. Zoals een koningin haar volk dient. Het zijn, als in de Bijbel, verhalen die ons overeind houden.

Van de diaconie

Dank

De diaconie is blij met de royale inzameling voor diverse doelen, tijdens de collecten in de Eredienst en ook voor uw overmaking per bank, hiervoor onze hartelijke dank.

Toelichting bij collecten

Wanneer u een van de beoogde collectiedoelen in het bijzonder wilt steunen, kunt u een storting doen op bankrekening NL32 RABO 0365 4804 44 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente Brielle, onder vermelding van het specifieke doel van uw keuze.

Werelddiaconaat Golfstaten

13 november

In de Golfstaten werken miljoenen arbeidsmigranten. Ze maken lange werkdagen onder erbarmelijke omstandigheden om geld te verdienen voor hun familie ver weg. Veel van deze arbeidsmigranten zijn christen en willen graag meer weten over de Bijbel, maar kunnen zelf niet lezen. Het Bijbelgenootschap in de Golfstaten traint voorgangers in storytelling: een vertelmethode waarbij Bijbelverhalen mondeling worden doorgegeven. De eeuwenoude verhalen komen zo tot leven en krijgen betekenis in het leven van de arbeidsmigranten. De Bijbel geeft moed en kracht.

De Hoop Zwijndrecht

20 november

Deze zondag collecteren we voor het opvangcentrum De Hoop in Zwijndrecht. De Hoop ggz biedt ambulante hulp, opname in een kliniek, of deeltijdbehandeling, bij zowel milde problematiek als bij ernstige problematiek. Ook zijn er verschillende woonvormen voor bege-

leid en beschermd wonen. Omdat ieder mens anders is, zoekt men in overleg welke hulp het past. In de vorm van therapeutische gesprekken, medicatie of een combinatie daarvan. In individuele gesprekken, samen met de partner of gezin, of in een groep. Men zoekt naar wat nodig is om herstel te vinden. Naast behandeling kan het dan soms juist ook gaan om hulp bij het weer aan het werk gaan, begeleiding in de thuissituatie, hulp bij het vinden van lotgenotencontact of pastorale hulp bij levensvragen.

Binnenlands Diaconaat

27 november

Een op de drie vluchtelingen die naar Nederland komen is jonger dan achttien jaar. Ze hebben nare ervaringen achter de rug en hun bestaan in Nederland is nog jarenlang onzeker. Stichting 'De Vrolijkheid' organiseert wekelijks meer dan honderd kunstactiviteiten in bijna dertig asielzoekerscentra. Zij hebben vaak indringende ervaringen achter de rug, dans, theater, muziek, nieuwe media en beeldende kunst zijn het instrument zijn de veerkracht van de jonge azc-bewoners te versterken en hun talenten tot bloei te laten komen en om hun verhalen vorm te geven.

Libanon, Jordanië, Irak

4 december

Miljoenen Syriërs zijn hun land ontvlucht en onder meer terecht gekomen in de buurlanden Libanon, Jordanië en Irak, zij leven daar in extreme armoede en proberen zo goed en zo kwaad als dat kan een nieuw bestaan op te bouwen. Vaak is dat lastig, omdat zij geen werk kunnen vinden. Daarom ondersteunt Kerk in Actie

jonge Syrische vluchtelingen en arme lokale families met een opleiding in sectoren waar veel vraag is naar personeel, of met het opzetten van een eigen bedrijf. Dit is de tweede zondag in de adventstijd. In deze tijd tot aan Kerst collecteren we elke week voor kwetsbare kinderen en jongeren.

Wereld Diaconaat Colombia

11 december

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. In Bogotá zet een stichting zich in voor kinderen en jongeren in een achterstandswijk vol criminaliteit. De medewerkers bieden hen een veilige plek en een toekomst. De kinderen leren samenwerken, conflicten oplossen, krijgen begeleiding om schooluitval te voorkomen en leren wat hun rechten zijn. Het centrum is voor honderd kinderen en jongeren een veilige haven te midden van een omgeving vol armoede, geweld en (drugs)criminaliteit. Kinderen leren prachtige producten van papier maken (filigraan) en leren groenten verbouwen in de moestuin op het dakterras van het gebouw. Ieder jaar kunnen 45 jongeren een koksopleiding van een half jaar volgen, waarin ze leren koken met gezonde Colombiaanse producten. Ook tienermoeders vinden hier hun plek. De medewerkers onderhouden contact met ouders, verzorgers en leraren van de kinderen.

Verantwoording diaconale collecten en giften derde kwartaal 2022

Collecten voor eigen werk	€ 1.233,61
Vrijwillige diaconale bijdragen	375,00
Pauluskerk	185,00
Zomerzending Egypte	226,40
Werelddiaconaat Myanmar	366,15
Zorgboerderij Op Aarde	722,80
Zendingsbussen kerk	57,94
Zending Syrië	273,35
Jeugdwerk Brielle	56,80
Vredesweek zending Colombia	275,75
Plantage	17,65
Totaal	€ 4.090,45

Hartelijk dank aan een ieder voor de giften die de Diaconie in het derde kwartaal 2022 mocht ontvangen. Naast de collecte ontvangsten in de kerk zijn er op de bankrekening van de diaconie ook collectegelden ontvangen voor de diverse collectiedoelen.

Herfst en maaltijd?

Al 18 keer heeft de Protestantse Gemeente Brielle een maaltijd voor ouderen van onze kerkelijke gemeente georganiseerd in de Sint-Catharijnekerk: de herfstmaaltijd. Wij beogen met deze activiteit gemeenteleden van 75 jaar en ouder met elkaar in contact te brengen. Sommigen van hen zijn niet meer zo mobiel of zijn anderszins beperkt, wat soms tot vereenzaming leidt. Tijdens de laatste paar edities waren er circa 180 deelnemers. In verband met de corona-maatregelen konden de edities van de afgelopen jaren niet doorgaan.

Onlangs heeft de voorbereidende werkgroep bij elkaar gezeten en besloten dat de beoogde herfstmaaltijd van november 2022 wordt verschoven naar 10 mei 2023 in de middag.

Daarvoor zijn een aantal redenen, waarvan de voornaamste zijn:

- organisatie van een groepsevenement voor circa 150 kwetsbare ouderen in een potentieel griep- en corona-seizoen vinden we op dit moment niet verantwoord;
- als gevolg van de hoge energietarieven zijn de waarschijnlijke verwarmingskosten voor een dergelijke bijeenkomst in november zeer hoog;
- we zien en horen in afgelopen jaren in toenemende mate bezwaren tegen het tijdstip op de dag (donker) en de mogelijkheden om vervoer voor mensen te organiseren: mensen zien er tegenop om in het donker thuis te komen en potentiële chauffeurs worden ook ouder; deze bezwaren leken soms de waardering van de maaltijd te overstemmen en dat vinden we eigenlijk jammer.

Daarom zal de maaltijd voor de 75+'ers uit onze gemeente, die

in de herfst van hun leven zijn, in het optimistische voorjaar georganiseerd worden, en dan rond het middaguur, waarbij we een warme maaltijd serveren. We noemen het een herfstmaaltijd in het voorjaar. We denken dan ook dat het middaguur het gemakkelijker maakt voor mensen om te komen. De uitnodigingen daarvoor volgen in het vroege voorjaar.

Van de kerkrentmeesters

Crea-doe

De dames van de Crea-doe zijn al geruime tijd bezig met voorbereidingen: op zaterdag 26 november aanstaande houden zij hun verkoopdag, van 10.00 tot 16.00 uur. Opnieuw in de Sjoel dit keer. In dit kerkblad leest u hierover meer.

Najaarsactie

In deze maand november bezorgen wij u een envelop met brief voor de Najaarsactie.

In die brief staat waarom wij een dringend beroep op u doen. Heeft u een vraag over de brief? Mail deze dan naar: kerkrentmeesters@protestantsegemeentebrielle.nl.

In de brief is opgenomen een QR-code die betaling vergemakkelijkt. Maar overmaking op het vertrouwde banknummer NL35 INGB 0004 3205 46 ten name van Protestantse gemeente Brielle blijft uiteraard ook steeds mogelijk.

Wij hopen dat u met een extra gift wilt meehelpen. Met elkaar gaan we proberen het bedrag dat we op onze reserves moeten interen, omdat onze kosten hoger zijn dan onze opbrengsten, zo laag mogelijk te houden. Voor alle duidelijkheid: de bezittingen van de diaconie behoren niet tot die reserves. Deze mogen niet worden gebruikt om kosten of tekorten van onze kerkelijke gemeente te dekken.

Kosters

Dit jaar werd herdacht en gevierd dat in de Nederlanden 450 jaar geleden in onze stad de opstand tegen het Spaanse gezag begon. In onze kerk waren er daarom talrijke bijzondere evenementen, te beginnen met koninklijk bezoek. Dat gaf onze

kosters heel wat (extra) werk. Dankzij hun betrokkenheid, inzet en energie is alles prima verlopen. Ina, Ger en Pieter: bij deze bedanken de kerkenraad en het College van kerkrentmeesters jullie daarvoor van harte!

College van kerkrentmeesters

Enkele weken geleden trad Ies Dekker aan als secretaris van ons College van kerkrentmeesters. Tot onze vreugde gaf hij gehoor aan de oproep die werd gedaan in de kerkdienst van afgelopen 4 september waarin Riet van der Stoep uit haar ambt van kerkrentmeester-secretaris werd ontheven. De kerkenraad en het college wensen Ies alle goeds bij het uitvoeren van zijn taak. En zijn blij dat het college nu weer uit drie mensen bestaat.

Onze gastrouwen en gastheren

(melodie: Komt vrienden in de ronde)

Hoort allen die dit kerkblad lees(t),
wat ik te zeggen heb.

't Gaat over Ronald, Grace en Kees
ook Pieter zat in 't web.

Met Adrie, Bettie en Jeannet,
Janneke, Corrie en ook Theun
bezorgden ze, met heel veel pret
de kerk een flinke steun.

refrein:

Hieper de piep hoera.

Een koffie hier, een theetje daar
"wat maakt u onze kerk weer blij!"

Hoera, hoera, hoera.

Op 't grote geuzenfestival
Stond d' hele ploeg paraat.

Met koffie, thee en appeltaart,
het bleek de moeite waard.

Dus bleef 't niet bij die ene keer

De opbrengst smaakte naar nog meer.

refrein

Dank, grote dank voor d'hele ploeg
die caterde dit jaar.

Vijfduizend eurie haast vergaard,
dat is geen loos gebaar.

Door jullie inzet is gezorgd
dat 't CvK wat werd ontzorgd.

refrein:

Hieper de piep hoera.

Een koffie hier, een theetje daar
"wat maakt u onze kerk weer blij!"

Hoera, hoera, hoera.

De kerkenraad is, zoals u al in het vorige kerkblad las, gereorganiseerd. Eén van de kenmerken 'kerkenraad nieuwe stijl' is dat er minder wordt vergaderd. Niet meer maandelijks, maar om de maand. Er was daarom de afgelopen maand geen vergadering. Het moderamen vergaderde wel om lopende acties te bewaken of in gang te zetten.

Communicatie

Zo werd er gesproken over de onderlinge communicatie. Met name hoe we elkaar op de hoogte houden. Van cruciaal belang als je minder vaak met elkaar om tafel zit. Ook organisatorische zaken kwamen aan de orde zoals het concert van het Oekraïens jeugdkoor, de laatste

zondag van het kerkelijk jaar en het publiceren van de jaarcijfers van diaconie en kerkrentmeesters.

Vertrouwenspersoon

Ook kwam het benoemen van een vertrouwenspersoon aan de orde. In elke organisatie, dus ook een kerkelijke gemeente, een belangrijke vrouw of man. Iemand met wie je in vertrouwen kunt praten. Als je denkt dat er iets mis is, kun je naar de vertrouwenspersoon. Die is er voor iedereen: kinderen, jongeren, volwassenen, vrijwilligers en medewerkers. Zij of hij helpt onder andere om seksueel ongewenst, intimiderend of racistisch gedrag te voorkomen. De vertrouwenspersoon behandelt elke melding, klein

of groot, ernstig of minder ernstig. Zij of hij heeft een geheimhoudingsplicht. Dus geeft alleen informatie door als degene die hulp vraagt of een melding doet, dat goed vindt. Behalve als er strafbare feiten zijn gepleegd. Dan is de vertrouwenspersoon volgens de wet verplicht om dit bij de politie te melden. We waren lang op zoek naar iemand die deze functie wilde vervullen. We zijn blij dat Auke Jan van den Hout bereid is dit voor het komend jaar te willen doen.

De eerstvolgende kerkenraadsvergadering wordt gehouden op donderdag 24 november.

Crea-doe-najaarsmarkt op 26 november

De voorbereidingen voor de altijd gezellige najaarsmarkt zijn weer op gang. De ontmoeting is dan ook een van de dingen die de dames van de Crea-doe zeer op prijs stellen. Dat daarbij door hen heel het jaar ijverig gewerkt is om speciaal op deze dag voor een ieder mooie, creatieve en betaalbare handwerken waaronder warme kussens, sieraden, maar ook wens- en kerstkaarten, kerststukjes, kerstkransen en andere kerstspulletjes verkocht worden, is een prettige bijkomstigheid. Zij vinden het fijn om zo hun steentje bij te dragen aan het behoud van onze kerk. Ook zal er deze dag weer voor de inwendige mens gezorgd worden waarbij ook de zelf gemaakte jam, appelmoes, koek, boterkoek, appeltaart en cake niet zullen ontbreken. Vrijwillige bakkers kunnen zich nog steeds opgeven bij Tony Schram (wim.tony.schram@gmail.com) of Grace van der Elst (elst1957@gmail.com).

Wist U dat zij nog steeds DE-punten sparen? Deze kunt u afgeven aan Tony, Hilly, Gretha of Grace. Blij zijn zij ook met de vrijwilligers die zich aangemeld hebben.

In de Sjoel bent u zaterdag 26 november van 10.00 tot 16.00 uur van harte uitgenodigd om iets moois of lekkers aan te schaffen, misschien ook al voor de Sinterklaas dan wel Kerstmis? U wordt verwacht, tot dan!

Adventsontmoeting op 18 december

We hebben weer een bijeenkomst gepland in de adventstijd. Kwamen we voorheen bij mensen thuis, sinds een paar jaar is dat beperkt tot één ontmoeting op zorgboerderij Op Aarde aan de Sleepseweg 9. Ook dit jaar zijn we daar weer welkom. Omdat het op deze manier niets meer van doen heeft met een adventskalender, hebben we de naam veranderd in Adventsontmoeting. Er zullen verhalen worden verteld, er wordt muziek gemaakt en hopelijk kunnen we dit jaar ook met elkaar zingen. Er is vooral ook tijd gemaakt voor ontmoeting.

Datum: zondag 18 december van 15.00 tot 17.00 uur

Het duurt nog even maar de tijd gaat snel. Om een overzicht te hebben hoeveel mensen we kunnen verwachten, vragen wij u uw deelname door te geven aan Trudy Morgenstern. Graag ook als u iets wil bijdragen tijdens de Adventsbijeenkomst (een verhaal, muziek, een gedicht) kunt u dit melden bij Trudy Morgenstern, telefoon 0181-416886, e-mail g.morgenstern@hetnet.nl.

Impressie eerste leerhuisavond

De eerste leerhuisavond op 4 oktober vond plaats in de Sjoel in Brielle. Ds. Marijke van Selm uit Oostvoorne en Dick Gaasbeek, bestuurslid van werkgroep PAIS Rotterdam (PAIS staat voor Palestina-Israël en voor vrede), namen ons mee naar 'Het Heilige Land'. Ver van ons bed, deze twee (!?) landen. Voor ons, vanuit onze Bijbelkennis, 'Het Beloofde Land' voor de Joden!
Ds. Van Selm vertelde over haar tijd dat

ze in Israël-Palestina woonde. Wat zij ontdekte over de omgang tussen Palestijnen en Israëliërs. Hoe het is gesteld met de mensenrechten daar. De heer Gaasbeek, van werkgroep PAIS, vertelde bewogen over hoe mensenrechten daar worden geschonden. Vanuit bijbels perspectief zou moeten gelden: 'Heb uw naaste lief als u zelf!' Helaas kwamen teleurstellende verhalen en dramatische feiten naar voren. Beide sprekers vertelden zeer begaan

te zijn met de situatie daar. Veel initiatieven worden genomen om de omstandigheden er om te keren!

Na deze avond kijk ik met andere ogen naar 'Het Heilige Land'. Zeer de moeite waard!

Kom ook naar de volgende leerhuisavond op 30 november. Dan vertelt ds. Eibert Kok over een interessant onderwerp.

Coby van Ommeren,
deelnemer leerhuisavond

Leerhuisavond Transgender en Bijbel

In 2019 verscheen het boek Wondermooi, zoals U mij gemaakt hebt, met als ondertitel Handreiking voor gelovige transgenders en werkers in de kerk. De ondertitel geeft de thematiek al aan. In dat boek staan twee korte hoofdstukken van Justin Tanis, zelf transgender, waarin hij door zijn bril verschillende Bijbelgedeeltes uit het Oude en het Nieuwe Testament

bekijkt. Dat geeft verrassende inzichten die ruimte scheppen voor een nieuw verstaan en een nieuwe kijk op omgang met gender en transgender.

Deze derde leerhuisavond is op woensdagavond 30 november en wordt gehouden in de Welkomkerk, Hoogvlietlaan 23 in Rockanje. Inleider is ds. Eibert Kok uit Brielle. Tijd: 20.00-21.30 uur.

De volgende leerhuisavonden zijn:
10 januari in de Welkomkerk in Rockanje door ds. Piet Schelling,
8 februari in de Sjoel in Brielle door ds. Peterjan van der Wal,
9 maart in de Dorpskerk in Oostvoorne door ds. Eibert Kok.
Informatie over de inhoud van de avonden volgt later.

Onze gastvrouwen en gastheren

(melodie: *Hollanders van Alexander Curly*)

Wie kent ze niet bij name,
Voerman, Jut en Klerk.
Ze staan achter de balie
van onze mooie kerk.
En met hen nog zovelen,
dagelijks paraat.
Bezoekers welkom heten
dat is hun liefdewerk.

Dat zijn onze vrijwilligers
enthousiaste mensen.
Gastvrouwen en gastheren,
ze zorgen voor veel centen.

Freek, Loes en Alexandro,
die horen er ook bij.
Net als nog twintig an'dren,
een hele lange rij.
Toeristen uit het noorden,
maar ook zij van dichtbij,
werden hartelijk genodigd.
Het maakte allen blij.

Dat zijn onze

Van koningsdag tot in de herfst,
bezig in de Dom.
De deuren wijduit open
te zien al op Wellerondom.
Zo lokten ze toeristen
"Het is de moeite waard,
ervaar hier de historie,
ontdek hier Neerlands aard".

Dat zijn onze

We zijn hen heel erg dankbaar.
Hun inzet en hun vlijt,
houden d' oude Dom en toren
stevig overeind.
Diep uit het hart en met volle mond
zingen we het dus rond:

Dat zijn onze vrijwilligers,
enthousiaste mensen.
Gastvrouwen en gastheren,
ze zorgen voor veel centen.

Chapeau ook voor Ina, Betsy, Corrie,
Bettie, Andrea, Rob, Piet, Kees en Corrie,
Jan, Theun, Kees, Lineke, Loes, Willem,
Jeannet, Corry, Joke, Henry, Henk, Conny,
Jeannet, Nanny, Klaas en Ellen.
Maar liefst 17.500 euro werd er door deze
gastvrouwen en gastheren binnengehaald
voor het onderhoud van ons kerkgebouw.

Kinderneuvendienst

- 20 november
- 27 november
- 4 december
- 11 december
- 18 december

Kerkdienst Plantage

(vrijdag 18.30 uur)

- 11 november Johanneke van Vliet
- 9 december Rianne Fortuin

Agenda

November

- 13 Vespers, 17.00 uur, Catharijnekerk
- 14 Crea-Doe, 13.30-15.30 uur, Sjoel
- 16 Kring 'Leef je geloof', 19.30 uur, Gorcumplein 8
- 17 Alles wat Ademt, 20.00 uur, kerk (hoofdingang)
- 21 Crea-Doe, 13.30-15.30 uur, Sjoel
- 21 Een goed verhaal, 20.00 uur, Sjoel
- 26 Najaarsmarkt Crea-Doe, 10.00 - 16.00 uur, Sjoel
- 28 Crea-Doe, 13.30-15.30 uur, Sjoel
- 28 Het (Kam-)orgel en kerkmuziek, 20.00 uur, kerk
- 30 Leerhuis, 20.00 uur, Welkomkerk Rockanje, Hoogvlietlaan 23
- 30 Kring 'Leef je geloof', 19.30 uur, Gorcumplein 8

December

- 4 Vespers, 17.00 uur, kerk
- 5 Crea-Doe, 13.30- 5.30 uur, Sjoel
- 11 Zangdienst, 19.30 uur
- 12 Crea-Doe 13.30- 15.30 uur, Sjoel
- 14 Het Gesprek, 20.00 uur, Sjoel
- 14 Kring 'Leef je geloof', 19.30 uur, Gorcumplein 8
- 15 Alles wat Ademt, 20.00 uur, kerk
- 18 Adventsontmoeting, 15.00-17.00 uur, Op Aarde, Sleepseweg 9

Speciale dienst met illustrator Willeke Brouwer en organist Marco 't Hart

Op zondagmorgen 13 november is er in de Sint-Catharijnekerk een speciale dienst. De bekende Psalm 42 is het uitgangspunt. Illustrator, cartoonist en kinderboeken-schrijver Willeke Brouwer zal op een groot vel tekenen en Marco 't Hart zal hierbij op het orgel improviseren. Zo bundelen zij hun talenten en verbeelden ze in tekening en klank wat er verwoord wordt in psalm 42: verlangen, verdriet, weemoed, vragen, geloof en vertrouwen. Een unieke manier om deze psalm te ervaren! Wees welkom!

Bij de
diensten

Psalmen en (voor)moeders van Jezus

Op de laatste twee zondagen van het kerkelijk jaar volgen we niet het leesrooster, maar worden twee Psalmen als uitgangspunt genomen.

Op 27 november begint met de eerste zondag van Advent het nieuwe kerkelijke jaar. Het evangelie van Matteüs is in het komende jaar de leidraad. Het Matteusevangelie begint met de genealogie van Jezus vanaf de aartsvader Abraham. In die stamboom worden vijf vrouwen genoemd die al iets laten zien van de betekenis en het karakter van het Kerstkind. Die vijf (aarts)moeders krijgen op de vier zondagen van Advent en op de Kerstmorgen een standbeeld.

13 november

Op deze zondag is er een speciale dienst. Willeke Brouwer en Marco 't Hart gaan samen Psalm 42 verbeelden, de één tekenend en de ander musicerend. Meer informatie elders op deze pagina.

20 november

Op deze gedachteniszondag gedenken we de gemeenteleden die het afgelopen jaar gestorven zijn. We noemen hun namen. Voor ieder van hen wordt een kaars aangestoken. Zo gedenken we hen en voeden we het vertrouwen dat zij veilig zijn in Gods hand. Psalm 139 zullen we

lezen, over God die ons kent en ons altijd blijft omringen met zijn liefdevolle zorg.

27 november

In de adventstijd lezen we over de 'voor-moeders' van Jezus. Deze 1e zondag van Advent gaat het over Batseba, de vrouw van Uria. Koning David zorgde ervoor dat Uria omkwam in de strijd, zodat hij zelf met Batseba kon trouwen. Uiteindelijk werd zij de moeder van koning Salomo. We lezen daarover in 2 Samuël 11.

4 december

Deze zondag gaat het over Ruth. Zij is een jonge vrouw uit het land Moab, die met haar schoonmoeder Naomi meegaat naar Betlehem. Daar trouwt ze met Boaz. Ze krijgen een zoon die uiteindelijk de grootvader van koning David zal zijn. Ruth 4: 13-17 verhaalt daarover.

11 december

Op deze 3e zondag van Advent gaat het over Rachab, de vrouw uit Jericho die twee verspieders uit het volk Israël hielp ontsnappen. Toen Jericho verwoest werd, werden Rachab en haar familie gered en gingen ze bij het volk Israël wonen. In Jozua 6 wordt dat verhaal verteld. Op deze zondag vieren we het Avondmaal.

Eindelijk weer een zangdienst

Zondag 11 december is er 's avonds om half acht weer een zangdienst. Het koor De Slagsingers uit Barendrecht verleent zijn medewerking. Het koor staat onder leiding van Johan den Hoedt, de orgelbegeleiding is in handen van Bert Kruis. Als extraatje luistert fluitiste Jeanette Jelier de zang op. Theun Klein vertelt weer een mooi kerstverhaal. De zangdienst begint om 19.30 uur; de kerk is vanaf 19.00 uur geopend.

Namens de zangdienstcommissie, Maty van der Kooij.

De Credosingers verzorgden op 16 oktober een zangdienst in de kerk.

Kerkdiensten Sint-Catharijnekerk

Kerkdiensten vanuit de Sint-Catharijnekerk zijn te beluisteren en te bekijken via www.kerkomroep.nl.

Collecten

Zondag 13 november 10.00 uur ds. Eibert Kok	9e zondag van de herfst liturgische kleur is groen speciale dienst met Willeke Brouwer en Marco 't Hart	Eredienst Kerk in Actie Onderhoud
17.00 uur	vespers	
Zondag 20 november 10.00 uur ds. Eibert Kok	laatste zondag kerkelijk jaar liturgische kleur is wit kindernevendienst	Eredienst De Hoop Zwijndrecht Onderhoud
Zondag 27 november 10.00 uur ds. Eibert Kok	1e zondag van Advent liturgische kleur is paars kindernevendienst	Eredienst Kerk in Actie Onderhoud
Zondag 4 december 10.00 uur ds. Harry Doornbos	2e zondag van Advent liturgische kleur is paars kindernevendienst	Eredienst Kerk in Actie Onderhoud
17.00 uur	vespers	
Zondag 11 december 10.00 uur ds. Eibert Kok	3e zondag van Advent liturgische kleur is paars dienst van Schrift en tafel kindernevendienst	Kerk in Actie Onderhoud
19.30 uur	zangdienst	
Zondag 18 december 10.00 uur ds. Eibert Kok	4e zondag van Advent liturgische kleur is paars kindernevendienst	Eredienst Diaconie Onderhoud

Let op!
Tijdens de kerkdiensten is er geen verwarming in de kerk.
Trek iets warmes aan!

Jong Protestant

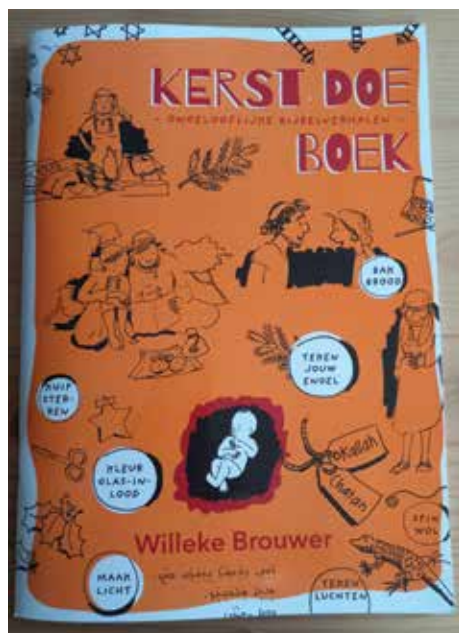
Wanneer we iemand missen

Op onze kalender begint het jaar op 1 januari en het eindigt op 31 december. De kerk gebruikt een andere jaarindeling om de christelijke feesten op een goed moment te kunnen vieren. Deze jaarindeling heet 'kerkelijk' jaar en verschilt een paar weken met onze kalender. Het kerkelijk jaar volgt het leven van Jezus. Daarom begint een kerkelijk jaar met de tijd van advent en kerst en daarom wordt oude kerkelijk jaar afgesloten op de zondag voor advent.

Op zondag 20 november 2022 sluiten we het kerkelijk jaar af. Op deze speciale zondag herdenken we alle mensen van onze kerk die dit kerkelijk jaar zijn overleden. Herdenken doen we samen in de kerk, in de kerk zijn ook familieleden van de mensen die zijn overleden. De dominee leest de namen voor van de overleden mensen, de familieleden steken dan een kaarsje aan. Vaak is het ook een verdrietige dienst maar dat mag ook samen herdenken we de mensen die we missen en komen er vele herinneringen boven. Misschien moet je zelf ook wel aan iemand denken die er niet meer is maar die je wel mist. Met alle mensen in de kerk willen we laten voelen dat we er voor elkaar zijn, samen geloven, herinneren en

samen verdriet hebben. Verdrietig zijn is niet erg, daar hoef je je niet voor te schamen. Iedereen is verdrietig op zijn eigen manier. De een wil het liefst alleen zijn, de ander praten en weer een ander wil liever muziek luisteren. Zorg goed voor elkaar, geef elkaar een knuffel, vraag eens hoe het gaat of stuur een kaartje. Dat kan heel veel betekenen. Belangrijk aan herinneringen is dat je er altijd aan terug kan denken, bewaar ze in je hart dan voelt iemand weer heel dichtbij. Schrijf ze op dan vergeet je ze nooit meer.

Kerst doeboek van Willeke Brouwer

Lees het kerstverhaal zoals je het nog niet eerder hebt gelezen. Leer de tijd van het Kerstkind kennen. Lees over het land dat bezet is door de Romeinen.

Doe als Maria en bak je eigen brood. Spin wol, maak kaarsen, kleur glas-in-loodramen en bedenk hoe een engel eruitziet. Kortom: je hoeft je deze vakantie niet te vervelen!

Het Kerst doeboek is te bestellen via de boekhandel.

Adventskalender

Het thema van deze adventskalender is 'Aan tafel - plek voor iedereen'. Met Kerst komt God ons heel nabij door de geboorte van Jezus. Hij nodigt ons ook nu nog elke dag uit om dicht bij Hem te leven, en deel uit te maken van de gemeenschap die Hem volgt. In zijn nabijheid mag je je gezien en geborgen weten, aan zijn tafel is plek voor iedereen. Voor elke dag is er een overdenking, aangevuld met liederen, gebeden en citaten. Zo komen we iedere dag een stapje dicht bij Kerst.

Te bestellen via <https://petrus.protestant-sekerk.nl/adventskalender/>

Maar niet uit het hart (Toon Tellegen)

De eekhoorn moet afscheid nemen van de mier. 'Niet met gejammer en wat zal ik je missen en kom gauw terug en zo', want daar heeft de mier een hekel aan. Maar dat kan de eekhoorn niet beloven. Hij weet zeker dat hij aan de mier zal blijven denken en hem nooit zal vergeten. Het boek Maar niet uit het hart kun je in de boekhandel kopen of bestellen.

In november herdenken we in de kerk de mensen die het afgelopen (kerkelijk) jaar zijn overleden. Maar in november begint ook de adventtijd waarin we uitkijken naar de geboorte van kindje Jezus. Het begin en het einde van alles komt samen in Psalm 139 uit het bijbelboek Psalmen in het Oude Testament.

God is altijd bij je (Psalm 139)

God, u weet alles van mij

Heer, u weet alles van mij, U kent mij.
U weet waar ik ben, en u weet waar ik heen ga. U weet wat ik denk, ook al bent u ver weg.
U ziet me als ik thuis ben en u ziet me onderweg. U ziet alles wat ik doe.
Voordat ik mijn mond opendoe, weet u al wat ik wil zeggen.
U bent voor mij en achter mij, u bent om mij heen. Uw hand houdt me vast.
Ik vind het een wonder dat u mij zo goed kent. Ik kan het niet begrijpen.

God u weet waar ik ben

Waar kan ik heen gaan zonder dat u het merkt? Waar kan ik heenvluchten zonder dat u mij ziet?
Ik kan wel naar de hemel klimmen, maar dan bent u daar. Ik kan wel afdalen naar het land van de dood, maar daar bent u ook.
Ik kan naar de plaats gaan waar de zon opkomt. Ik kan naar de plaats gaan waar de zon ondergaat.
Maar ook daar zal uw hand mij leiden, ook daar houdt uw hand mij vast.
Ik kan wel willen dat het donker wordt, zodat u mij niet ziet. Ik kan wel willen dat de dag verandert in de nacht.
Maar voor u is het donker niet donker. Voor u is de nacht net zo licht als de dag. De duisternis lijkt op het licht.

God, u hebt mij gemaakt

U maakte mij in de buik van mijn moeder. Elk deel van mijn lichaam hebt u gevormd.
Ik dank u daarvoor. Want het is een wonder, zoals ik gemaakt ben. Alles wat u maakt, is een wonder. Dat weet ik heel goed.
U hebt me al gezien toen ik in het geheim gemaakt werd. U hebt me al gezien toen ik diep in de aarde ontstond,
Toen mijn lichaam nog geen vorm had, zag u mij al. Nog voor-

dat ik werd geboren, wist u alles al van mij.
En u schreef het in uw boek.
God, uw gedachten kan ik niet begrijpen, ze zijn te moeilijk voor mij.
Ik probeer uw gedachten te tellen, maar het zijn er zo veel, meer dan er zand is bij de zee. Ik ben dicht bij u, elke ochtend weer.

God, blijf bij mij

Bescherm mij tegen slechte mensen, God, laat ze voorgoed verdwijnen. Moordenaars zijn het!
Ze spreken kwaad over u, ze vertellen leugens over u. Het zijn uw vijanden.
Met hen wil ik niet omgaan, Heer. Zij kunnen mijn vrienden niet zijn, want ze verzetten zich tegen u.
Ik wil ze nooit meer zien. Uw vijanden zijn ook mijn vijanden.
God, ik wil dat u alles van mij weet, ik wil dat u weet wie ik ben. Kijk in mijn hart, onderzoek al mijn gedachten.
Kijk of ik leef zoals u dat wilt, en leid me op de weg die u wijst.

Zelf doen

Psalm 139 opzoeken en zingen

De psalmen in de Bijbel zijn eigenlijk liederen, maar we kennen de melodieën uit de tijd dat de Bijbel geschreven werd, niet meer. Daarom maken mensen al eeuwenlang zelf steeds nieuwe melodieën bij de tekst.

Zoek op YouTube verschillende versies van psalm 139 op. Bijvoorbeeld de versie van de band Sela, of van Psalmen voor nu, maar bijvoorbeeld ook Ken je mij van Trijntje Oosterhuis. Zoek psalm 139 ook eens op in het Liedboek. Er staan wel vijf verschillende melodieën met andere woorden in; welke vind je het mooist?

Weetje

Een wonder

Weet jij hoe een baby groeit in de buik van een moeder? Het duurt in totaal ongeveer veertig weken. Al na acht weken klopt het hartje van een baby, maar de baby is dan nog niet groter dan een bruine boon. Na twaalf weken heeft een baby al nageltjes en kan hij op zijn duim zuigen. Rond twintig weken maakt een baby wel tweehonderd bewegingen per dag en kunnen moeders dat al voelen. Het is echt een wonder!

Lekker eten?

't Voorhuys heeft het voor u!

- belegde broodjes
- partyschalen
- cadeaupakketten

Vraag het aan Kirsten van Jole
voorhuys1@hotmail.nl
www.kaashandelveerhuys.nl

AANNEMINGSBEDRIJF ldvandijk.nl
VD L.D. van DIJK BV BRIELLE 06-44110026
WERKPLAATS (0181) 416506 — MAARLAND ZUIDZIJDE 43 —

GREVENSTUK SCHILDERSBEDRIJF

Voor al uw
schilder-, behang- en glaswerk
staan wij tot uw beschikking met een
**goed advies, service
en vakwerk**

www.grevenstukschildersbedrijf.nl
info@grevenstukschildersbedrijf.nl

Dalweg 30a • 3233 KK Oostvoorne • (0181) 415577

AMBIANCE BLOEMBINDERIJ

Voor al uw bloemwensen

Reede 38, Brielle
tel: 0181-412322
fax: 0181-472334

maandagochtend gesloten

PROFILE Van Oudenaarden DE FIETSSPECIALIST

...daar mag je méér van verwachten!

Meer dan 1000m² fietsplezier onder 1 dak!

Gratis E-bikes testen

Professionele werkplaats

5 dagen per week geopend

Volg ons ook op:

Profile van Oudenaarden | 't Woud 4 | 3232 LN Brielle
0181-413351 | www.profilenvanoudenaarden.nl

RUIM 5000 M²
TUINPLEZIER IN
VIERPOLDERS

Alles voor kamer & tuin!

TUINCENTRUM VAN DEN BERG
BESTAAT AL RUIM 51 JAAR!

M. van den Berg

Wij leveren alles op het gebied van:
tuinplanten • kamerplanten • snijbloemen
sierbestrating • tuinhout • potten • aarde
bestrijdingsmiddelen • meststoffen.

www.facebook.com/tuincentrumvandenbergh

Tuincentrum - Bloemsierkunst M. van den Berg
Hogeweg 8, 3237 LD Vierpolders • Tel. (0181) 41 21 79 • Fax (0181) 41 86 60
info@tuincentrumvandenbergh.nl • www.tuincentrumvandenbergh.nl
Openingstijden: ma-vrij 8.30 - 17.30 uur, zaterdag 8.30 - 17.00 uur.

Duurzaamheid; wat en waar kunnen we besparen

In de vorige editie van Open Venster gaven we de reacties van een enquête onder 25 gemeenteleden weer. Dat ging over voedsel en alles wat daarmee samenhangt.

Deze keer gaat het over energiebesparing en reizen. Een onderwerp dat menigeen bezighoudt.

Alle deelnemers aan de enquête zijn er op eigen manier mee bezig. Soms al jaren.

De vragen

Heb je maatregelen genomen om energie te besparen? Zo ja, welke?

Heb je dat al in de loop van de afgelopen jaren gedaan of is het nu nodig om daar serieus over na te denken in verband met de stijgende prijzen voor energie?

Wat heb je ervoor over om de levering van Russisch gas te boycotten?

De antwoorden

Warmtepomp, led, isolatie, zonnepanelen. Het is het zuinigst als je een nieuw huis laat bouwen en daarin alle voorzieningen kunt aanbrengen die geen energie vragen maar zelfs opleveren. Helaas zijn de meesten van ons niet in die situatie.

Velen kregen van huis uit al mee om geen lampen en verwarming te laten branden in ruimtes waar niemand is. Ook veel genoemd zijn ledlampen in het hele huis en zonnepanelen. Deze zijn bij de meesten al jaren geleden geplaatst. Ook werd isolatie van spouwmuur, dak en kruipruimte genoemd.

Energieverslinders

Bij de aanschaf van nieuwe apparaten kan je letten op de energieklassen.

De oude verwarmingsketel en huishoudelijke apparaten vervangen.

Dalende temperaturen

Niet alleen in de kerk gaat de verwarming omlaag. Thuis kan je ook veel besparen door de verwarming wat lager te zetten en je warm te kleden. Een uur voordat je naar bed gaat kan de thermostaat al omlaag. Gordijnen dicht en kaarsjes aan.

Wassen

Wat minder wassen, vollere machine en op momenten dat de stroom goedkoper is. De was buiten laten drogen. Zon en wind leveren de energie.

Ook de vaatwasser hoeft niet elke dag te draaien. Het ouderwetse handwerk is zuiniger.

Bij douchen blijkt ook nogal wat te kunnen worden aangepast. Een waterbespa-

rende douchekop. Kortere douchen bij een lagere temperatuur. En elke dag is ook niet nodig. Natuurlijk is douchen beter dan een bad vol laten lopen.

Boycotten Russisch gas

Als we Rusland kunnen boycotten hebben we daar wel een financieel offer voor over.

Als gas schaarser wordt door Russisch gas te boycotten, kan men zich wel vinden in bijvoorbeeld een plafond voor gebruik. Daar zullen we dan voor moeten betalen, het is dan immers luxe. Dat zal niet voor iedereen zo zijn, zeker niet wanneer je in een slecht geïsoleerd huis woont.

Boycotten alleen als er een goed alternatief is. Indien nodig een prijsverhoging. De gasleverantie uit Rusland alleen boycotten als daarmee de oorlog stopt.

Reizen

De vragen

Ben je van plan om je reisgewoontes voor vakanties aan te passen vanwege de stikstofproblematiek?

En hoe is dat bij het woon-werkverkeer of vrijetijdsbesteding?

De antwoorden

Bij de antwoorden op deze vragen is een duidelijk onderscheid te zien.

De senioren hebben al genoeg gereisd en gaan er in eigen land op uit. Daarbij is de auto onmisbaar.

En als ze de grens over gaan is dat ook met de auto.

De junioren willen nog graag de wereld verkennen en noemen reizen hun hobby. Stedentrips en andere korte reisjes zijn bij enkelen wel afgeschaft.

Bij het woon-werkverkeer kiezen ze bewust voor fiets en openbaar vervoer, hebben ze een elektrische auto, delen ze een auto of reizen ze met een collega.

En houd je je op de snelweg aan de 100-km grens, dat helpt ook.

Alle deelnemers aan de enquête, hartelijk dank voor jullie inbreng!

MOERLAND NOTARIS

ESTATE-PLANNER • AGRARISCH SPECIALIST

- Op maat gesneden notariële dienstverlening & estateplanning
- Testamenten, samelevingscontracten en huwelijksvoorwaarden
- Integrale behandeling van nalatenschappen
- Oprichting, statutenwijzigingen, aandelenoverdracht, fusies, splitsingen voor BV's
- Alle onroerend goed transacties
- Oprichting en statutenwijzigingen Verenigingen en Stichtingen
- Leveringen, hypotheeken, splitsingen, erfpacht, opstal, schepen

Kosteloos 1e adviesgesprek (max. 1/2 uur)

Maerland nz 48-49 3231 CG Brielle
Postbus 42 3230 AA Brielle
T +31 (0) 181 41 23 44
F +31 (0) 181 41 28 19
E info@moerlandnotaris.nl

www.moerlandnotaris.nl

Vrienden van de Sint-Catharijnekerk

Nee, deze trui is niet te koop bij de Vrienden. Wat we wel doen is o.a. het verzorgen van de glazen toegangsdeuren, nieuwe LED verlichting in de kerk, vernieuwing van de informatiezuil, bijdrage aan de restauratie van het Coppelstockraam. Helpt u ook mee? Aanmelden kan via de website. www.vriendencatharijne.nl

Dé sleutel tot uw nieuwe thuis!

- ✓ Woningaanbod
- ✓ Huuraanbod
- ✓ Agrarisch aanbod
- ✓ Bedrijfsaanbod
- ✓ Taxaties

 LOBS
Dé sleutel tot uw nieuwe thuis.
Brielle - Vierpolders
lobs.nl

Ambachtelijk en vakkundig inlijstwerk

Voor het inlijsten van:

- foto's
- schilderijen
- litho's
- borduurwerk
- zeefdrukken
- posters etc

Tevens originele oude gravures en schoonmaken van schilderijen

Voorstraat 64
3231 BJ Brielle
0181 412083
www.janbazen.nl

AL MEER DAN 60 JAAR

Illustrator, kinderboekenschrijver en cartoonist

Als je moeder bibliothecaris is en je vader leraar ben je tussen de boeken opgegroeid en is taal je met de paplepel ingegoten. Geen wonder dat Willeke van dat wat zij het liefste doet, tekenen, haar beroep heeft gemaakt.

Tekenen, mijn lust en leven

Willeke woont nu nog in Kuinre (gemeente Steenwijkerland) maar is in de weekenden regelmatig te vinden in de Catharijnekkerk als Marco 't Hart op het orgel speelt. In het vorige kerkblad stond al een cartoon van haar met onze kerk en Eibert Kok in de hoofdrol. Ze werd geboren in Hoofddorp maar groeide op in Barneveld. Willeke: "Mijn ouders zijn beiden geboren Urkers. Ze verhuisden toen ik 3 jaar was naar Barneveld. Ik ben weliswaar opgegroeid in de 'biblebelt' in een protestants gezin maar met name mijn moeder had een vrije geest en liet mij en mijn twee broers onze eigen weg gaan. Ik was een beetje een dromerig in zichzelf gekeerd kind en had daardoor niet veel vriendinnen. In tekenen kon ik mijn gevoelens toen al kwijt en later kwam daar de taal bij. Na de middelbare school wilde ik graag een opleiding tot illustrator volgen maar mijn vader wilde liever dat ik een 'echt' beroep leerde, dus ging ik naar de kleuterweek. Dat bleek absoluut niks voor mij. Toen ben ik alsnog naar de Christelijke Academie voor Beeldende Kunsten in Kampen gegaan (nu ArtEZ Art & Design in Zwolle)."

Samenwerken is elkaar inspireren

Ondertussen kun je wel stellen dat Willeke zich meer dan waar heeft gemaakt in haar beroep. Nu niet meer in haar eentje maar vaak met anderen brainstormen om daarna een goed idee verder uit te werken.

Willeke: "Zes dagen per week maak ik een cartoon voor de voorpagina van het Nederlands Dagblad. Het is dan heel fijn als je al bladerend door het nieuws een idee krijgt aangereikt door mensen in je omgeving. De redactie laat mij helemaal vrij in de keuze van onderwerpen. Op twee onderwerpen na, geen grappen over het koninklijk huis en ook niet over het geloof. Daarmee wordt niet bedoeld dat ik niet grappig mag tekenen over christelijke mensen, want dat is een heel

ander hoofdstuk. Ook seks in de cartoons is geen taboe. Dat is een leuk onderwerp om binnen bepaalde kaders grappen te maken. Niet grof, want daar houd ik niet van. Ik gebruik in mijn cartoons vaak een wat ouder en wat ouderwetsig echtpaar waarbij de vrouw meestal iets huishoudelijks doet en de man een beetje knorrig ergens op reageert. Met zulke herkenbare situaties wil ik prikkelend de maat nemen. Van lezers krijg ik wel eens boze brieven. Met name één lezer reageert regelmatig op mijn expres gekozen ouderwetse rolpatroon in mijn cartoons. Hij vindt dat mannen meer moeten emanciperen en ik met mijn cartoons het tegenovergestelde laat zien, terwijl ik het als opstapje voor een grapje gebruik. Ik ben niet gevoelig voor dat soort kritiek en de redactie van de krant respecteert mijn creativiteit en legt de kritiek dan ook naast zich neer."

Ongelooflijke Bijbelverhalen

In 2015 begon ze zelf met schrijven en kwam de eerste graphic novel (striproman) voor kinderen uit. Zowel de eerste uitgave van de 'Silvester-kinderboekenserie als de Lotte-kinderboekenserie werden bekroond!

Willeke: "En toen vroeg uitgever Royal Jongbloed of ik een graphic novel bijbel wilde maken. Ik heb er met begeleiding van de theologen van Jongbloed ruim

een jaar aan gewerkt. Samen hebben we gekozen welke vijftig bijbelverhalen ik zou uitwerken. Ik wil dat, als je een bijbelverhaal gebruikt, het moet kloppen naar het oorspronkelijk verhaal. Je moet er niet allerlei dingen bij verzinnen. Ik vind het belangrijk om bijbelverhalen in de context te plaatsen van de tijd waarin de bijbel werd geschreven. Daarom zijn er veel historische feitjes in verwerkt. Zo begrijp je de bijbelverhalen beter. Zelf vind ik ook troost in Bijbelverhalen en voel mij erdoor gesterkt in mijn geloof, een soort houvast. Zo is het voor mij niet onwaarschijnlijk als mensen zeggen dat ze de stem van God hebben gehoord en dat ze daarop reageren door een besluit te nemen in moeilijke situaties.

En dan waar ik best trots op ben, is dat de rechten van Ongelooflijke Bijbelverhalen zijn verkocht aan uitgeverij Herder in Duitsland. Dat gaat najaar 2023 uitkomen, in het Duits dus. Ze hebben al een kerstboek van mij uitgegeven, De engel en het kind. Dat was een voorloper van de kinderbijbel met alleen het kerstverhaal. Dat heet Vom Engel und dem heiligen Kind.

Dertiende maand

Afgelopen drie weken toerde Willeke door heel Nederland: "Ik noem de Kinderboekenweek altijd de dertiende maand voor een schrijver. Met subsidie van het Ministerie van Onderwijs bezoeken schrijvers door het hele land basisscholen om over hun boeken te vertellen en de kinderen op die manier aan het lezen te krijgen. Ik laat de kinderen dan zelf een stripverhaaltje afmaken waarna we er met elkaar over praten. Ik vind het belangrijk dat kinderen door te lezen in bijvoorbeeld de Ongelooflijke Bijbelverhalen nadenken over de bedoeling van die verhalen."

Willeke is nog lang niet uitgepraat over ongelooflijke verhalen maar de ruimte hier is op. Maar zondag 13 november is er een speciale morgendienst waarin Willeke ons al tekenend meeneemt in een bijbelverhaal.

Jeannette Klein

Fysio Friso

www.fysio-friso.nl

0181-779757

Fysiotherapie
Oedeemtherapie
Manuele therapie
Bekkenfysiotherapie
Ademhalings- en ontspanningstherapie
Knie-, heup- en schouder revalidatie
Chronische pijnklachten
Looptraining bij 'etalagebenen'
Neurorevalidatie
COPD training
Valpreventie
Oncofit

Ommeloop 450, 3232 SX Brielle
Muider slotpad 4, 3223 DG Hellevoetsluis

Tandprothetische praktijk
Bob Koetsenruijter
adviesgesprek altijd gratis

Ruggeplein 24 | 3232 AH Brielle
0181 851735 | www.bobkoetsenruijter.nl
(ruime gratis parkeergelegenheid aanwezig)

Toe aan een andere auto?

U koopt bij ons een nieuwe of
gebruikte auto van alle merken!

Kijk voor het actuele aanbod op onze website

Vakgarage
Wolters B.V.

Molendijk 44 | 3227 CC Oudenhorn | 0181 469946
www.vakgaragewolters.nl

UITVAARTVERZORGING
KIEVIT

*Uw laatste wensen
in goede handen*

0181-488088

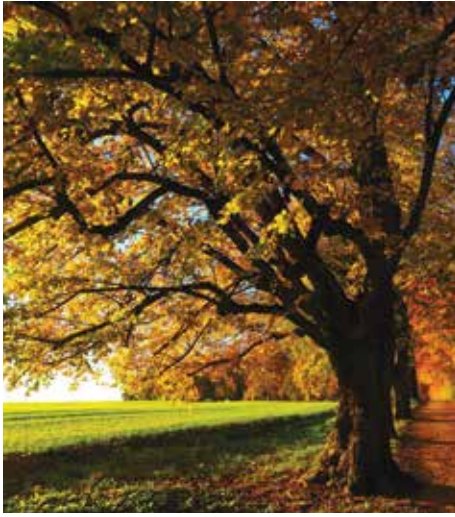
Dag en nacht bereikbaar

www.kievit-uitvaart.nl

UITVAARTCENTRUM KIEVIT
Stoofweg 2, Hellevoetsluis

Burg. Letteweg 36
3233 AG Oostvoorne
Tel. 0181-488088

Meidoorn 4
3248 XE Melissant
Tel. 0187-601166

Bedankt

Dank voor de bloemen die ik kreeg toen ik jarig was.

Taetske Vollmuller

Hartelijk dank voor zoveel medeleven na het overlijden van mijn man, vader en opa. Dit alles heeft ons goed gedaan.

Annie Tuk - de Bode
kinderen en kleinkinderen

Onze hartelijke dank voor de bloemen die wij mochten ontvangen ter gelegenheid van ons 60-jarig huwelijk.

Evert en Riet van der Vliet

Herfst

De blad 'ren vallen, vallen als van ver
als sterven in de hemel verre gaarden;
ze vallen met ontkennende gebaren.

En in de nachten valt de zware aarde
de eenzaamheid in, weg van elke ster.

Wij allen vallen. Deze hand hier valt.
En welke je ook ziet: het is in alle.

En toch één is er die dit vallen
oneindig zacht in handen houdt.

Rainer Maria Rilke

Inleveren kopij

Kopij inleveren voor **2 december** 12.00 uur:
onskerkblad@protestantsegemeentebrielle.
nl. U kunt de kopij ook brengen naar Tine
Wolters-Lobs, Voorstraat 164. Het nieuwe
kerkblad komt uit op **15 december**. Voor
foto's: Joost de Koning, (0181) 416043.
Onze kerk is nu ook te volgen op:

Protestantse Gemeente Brielle

pgbrielle

Muziek Beurijdt

Op zaterdagavond 29 oktober werd door het koor Canticum Novum uit Rozenburg, de Sint-Catharijne Cantorij en muziekvereniging Libertatis Primitiae een prachtig concert verzorgd in de Sint-Catharijnekkerk. Op deze avond werd het massaal toegestroomde publiek meegenomen naar onder meer de tijd van de Tachtigjarige Oorlog. Er klonk prachtige muziek zoals enkele psalmen in de zetting van Jan Pieterszoon Sweelinck en als meesterwerk de Brielse Ouverture voor blazers, carillon, orgel en koor geschreven door onze organist Marco 't Hart.

OP aARDE

EEN BOERDERIJ MET
ZAAL, ZORG, ZIN & ZON

Energienutraal

Zorgboerderij
Zaalverhuur
Zingeving
Rust & ruimte

Sleepseweg 9
3231 LG Brielle
www.boerderijopaarde.nl
info@boerderijopaarde.nl
0181-760 130

Vandaag besteld, vandaag in huis.

NIEUW

Bij PLUS kun je je boodschappen online bestellen. Dat is al handig. Maar helemaal handig is **PLUS Express**: daarmee heb je je boodschappen 2 uur later al thuis. Of ze staan na 2 uur al klaar bij jouw PLUS.

PLUS

Beleef het verschil.

Plus Bos Reede 36 3232 CZ Brielle

Campania Finest

Specialiteiten uit Campania, Italië

Olijfolie - Wijn - Likeur - Grappa - Honing - Kruiden
Kaas - Salami - Keramiek - Olijfhout - Chocolade -
Nougat - Risotto - Pasta - Sauzen - Koffie

Turfkade 21
Brielle
06-24772647
info@campania-finest.nl

Communicatie met de x-factor...

De communicatiepartner voor groot en klein!

Ontwerp & Dtp | Webdesign | Reclame | Advertentie
Drukwerk | Uitgeverij | Marketing & Strategie
Artwork & illustratie | Tekst & redactie | Fotografie

Bastion
Communicatie Partners

Nauwe Sloopje 1b
3231 BW Brielle
T 0181 417 111
info@bastionx.nl
www.bastionx.nl

Superverse bloemen

maandag op de markt
vrijdag Nobelstraat 18

Zeg het met bloemen

BLOEMETJES & BIJTJES

0181 507083
info@bloemetjesenbijtjes.com

